

Valtuustoaloite Keijärven Suojastenlahden palauttamisesta vanhaan kukoistukseensa

610/11.05.02/2018

KAUPVALT 10.12.2018 § 134

"Suojastenlahti on historiatietojen ja vanhojen karttakuvien perusteella ollut ennen maatalouden päästöjen ja jätevesien ohjausta avonainen ja kaunis järven lahti. Ihmisen aiheuttamat päästöt ovat vuosikymmenten aikana rehevöittäneet lahden niin, että nykyään se on lähes umpeen kasvanut haiseva ja epäesteettisen näköinen ryteikkö. Myös lähialueen asukkaat ovat jatkuvasti valittaneet ympäristöstä ja toivoneet sille tehtävän jotain.

Me Kokoomuksen valtuustoryhmänä esitämme, että lähdetään kaavoituksen ja teknisen osaston voimin palauttamaan Suojastenlahti vanhaan loistoonsa kaivamalla, ruoppaamalla ja muokkaamalla sitä ehkä vähän kaupunkimaisemmaksi kuin se oli ennen, esimerkiksi pengertämällä ja reunustamalla rantaa, jolloin sen ympärille voidaan rakentaa vaikka kävelytie. Samalla voidaan tarkastella mahdollista lisärakentamisen kaavoitusta sen rantamaisemiin. Näiden mahdollisten uusien rakennuspaikkojen myyntitulot rahoittavat ehostuksen vaatimat toimenpiteet.

Kokoomuksen valtuustoryhmä"

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 17.12.2018 § 401

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen ympäristölautakunnalle ja tekniselle lautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta 16.02.2022 § 30

Valmistelija Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Suojastenlahti on vanhojen ilmakuvienv perusteella ollut 1940 -luvulla jo matala ruohikkoinen lahti, jota on ympäröinyt suuret maatalousalueet. Vanhojen ilmakuvienv perusteella lahti on ollut jo 1956 jonkin verran rehevöitynyt, eikä yhteys Keijärveen ole enää ollut vuoden 1946 ilmakuvienv näkymän tavoin avoin. Osa näkyvästä muutoksesta voi johtua myös vedenkorkeuden vaihtelusta kuvien ottamisajankohtien välillä. Kartoissa ja vanhoissa ilmakuvissa, jotka on otettu 1990 -luvulla ja 2000 -luvulla Suojastenlahden vapaan veden alue on edelleen kutistunut ja yhteys Keijärveen on entisestään heikentynyt. Suojastenlahti on vuosikymmenten saatossa muuttunut avoimen veden lahdesta suomaiseksi lähes umpeen kasvaneeksi Keijärven lahdeksi.

Muutos on tapahtunut pitkän ajan kuluessa, minkä vuoksi esimerkiksi linnusto on sopeutunut muuttuneeseen tilanteeseen ja Suojastenlahden linnustoa onkin selvitetty mm. vuonna 2000 ja 2019. Selvitysten mukaan Suojastenlahden linnustoa voi luonnehtia monipuoliseksi ja runsaaksi. Runsaimmin esiintyvä pesimälinnusto koostuu eteläiselle Suomelle tyypillisistä lajeista kuten pajulintu, naurulokki, talitiainen, peippo ja rastaat. Selvitysten perusteella lajeista suojelullisesti huomionarvoisia ovat uhanalaisuusluokitukseltaan uhanalainen tervapääsky, vaarantunut naurulokki sekä silmälläpidettävät harakka, silkkiuikku ja ruokokerttunen. Suomen linnustonsuojelun erityisvastuulajeista aluella on havaittu telkkä.

Suojastenlahti on myös mahdollisesti otollinen elinympäristö useille korento-, vesiperhos-, kovakuoriais- ja sääskilajeille, joista osa voi olla uhanalaisia.

Suojastenlahden pohjukkaan laskee Tiikonoja, joka on Ylöjärven keskustaajaman läpi laskeva kuivatuksen ja hulevesien johtamisen kannalta keskeinen valtaoja. Tiikonojan valuma-alue ulottuu aina Julkujärvelle ja Siltatien alueelle saakka ollen laajuudeltaan noin 1328 ha. Tiikonojan valuma-alueesta nykyisellään noin 40 % on jo asuin-, teollisuus-, palvelu- tai liikennealuetta. Tiikonojan kautta Suojastenlahteen päätyvien puhtaiden hulevesien johtaminen tulee turvata myös tulevaisuudessa, sillä Tiikonojan merkitys Suojastenlahden veden vaihtuvuudelle on merkittävä.

Suojastenlahden ja Suojastenlahden ranta-alueiden kunnostaminen on merkitty voimassa olevaan MAPSTO-ohjelmaan vuosille 2024 – 2025. Koska Suojastenlahteen kohdistuu sekä luontoarvoja että hulevesien johtamiseen liittyviä tarpeita, yhdyskuntatekniset palvelut on julkaissut helmikuussa 2022 tarjouspyynnön Suojastenlahden kunnostamisen yleissuunnitelman laatimisesta.

Suojastenlahden kunnostamisen yleissuunnitelmaa koskevassa tarjouspyynnön keskeinen tavoite on, että kunnostussuunnitelma sovittaa yhteen luontotekijät ja yhdyskunnan hulevesien johtamisen turvaamisen. Suunnitelma sisältää mm. linnusto- ja luontoselvityksen, selvityksen tarkoituksenmukaisista kunnostamisvaihtoehdoista ja -tavoista sekä selvityksen kunnostamisen aiheuttamista haitoista ja haittojen vähentämisestä.

Yleissuunnitelma valmistuu loppuvuodesta 2022. Suunnitelman ja sen sisältämien selvitysten jälkeen on mahdollista arvioida yksityiskohtaisemmin toimenpiteitä, jotka ovat käytettävissä Suojastenlahden kunnostamiseksi.

Esittelijä	Yhdyskuntatekniikan päällikkö
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää antaa selosteosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. -----

Ympäristölautakunta 13.04.2022 § 67

Valmistelija Kaavoituspäällikkö Esko Hyytinen

MAPSTO ohjelmaan sisältyy Suojastenlahden asemakaavan muutos. Kaavan tavoiteaikataulu on vuosille 2023-2024. Lähtökohdissa on mainittu asemakaavan muutos alueen virkistyskäytön kehittämistä ja täydennysrakentamista varten. Samassa yhteydessä on mahdollista tarkastella alueen virkistysarvojen huomioimista ja mahdollisen rakentamisen mahdollisuutta laajemmalla alueella. Suojastenlahden alue on keskeinen osa keskustan rantaan rajoittuvia laajoja virkistysalueita, joita tulee suunnitella huolellisesti ja kestäväällä tavalla. Yhdyskuntateknisten palveluiden käynnistämistä yleisuunnitelmasta saadaan hyvä runko alueen asemakaavatyötä varten. Tavoitteita on hyvä täydentää asemakaavavaiheessa ja yleisuunnitelman jälkeen.

Esittelijä	Kaavoituspäällikkö
Päätösehdotus	Suojastenlahden asemakaavan muutos sisältyy valtuustossa hyväksytyyn MAPSTO ohjelmaan. Tavoitteita täydennetään kaavaprosessin yhteydessä, huomioiden valmistuva yleisuunnitelma.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. -----

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 153

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan lausunnot vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 09.05.2022 § 48
111/11.04.00/2022

Kaupunginhallitus ehdottaa	Kaupunginvaltuusto hyväksyy teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan lausunnot vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.